

7.1 SPLOŠNO O PRIPRAVI RAČUNOV

V segmentu COBISS3/Medknjižnična izposoja lahko za partnerja v vlogi naročnika ali plačnika na osnovi izstavljenе dobavnice pripravimo račun za opravljeno storitev, račun izstavimo in mu ga pošljemo. Računi se shranjujejo v razredu **Račun**. Za izbranega partnerja – prejemnika računa lahko pripravimo:

- račun za posamezno opravljeno storitev (za posamezno izstavljenę dobavnico z eno enoto ali več enotami gradiva)
- zbirni račun za več storitev (za več izstavljenih dobavnic z eno enoto ali več enotami gradiva)

Račun za dobavljeno gradivo lahko pripravimo takoj po izstavitvi dobavnice (tj. dobavi gradiva naročniku) ali kasneje, vendar **najkasneje do zaključka davčnega obdobja**, pod pogojem, da izbrane dobavnice še nismo uvrstili v noben račun. Davčno obdobje je določeno v inicializacijski datoteki. Trenutna nastavitev temelji na predpostavki, da je knjižnica mesečni davčni zavezanec in da traja davčno obdobje od prvega do zadnjega dne v mesecu (npr. od 1. 1. do 31. 1., od 1. 2. do 28. 2. itd.).

Pri kreiranju računa je večina podatkov že določenih, saj se prenesejo iz izbrane dobavnice. Te podatke preverimo in dopolnimo.

Če ne obračunamo davka za opravljeno storitev, se na dokumentu Račun izpiše ustrezna klavzula, na osnovi katere davek ni bil obračunan. To besedilo je definirano kot sistemska spremenljivka, ki jo lahko spremenimo in prilagodimo svojim potrebam (gl. dodatek *B.2.1*).



Primer:

Če želimo, da na računu piše, da davka nismo obračunali v skladu z 8. točko prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 (namesto v skladu s 13. točko), v segmentu COBISS3/Izpis prekopiemo sistemsko spremenljivko "Klavzula na računu – 42. člen ZDDV-1" med uporabniške spremenljivke in ji nato spremenimo vrednost.

Račun lahko pripravimo:

- na osnovi izdane dobavnice
- za izbranega prejemnika računa

Prvo možnost običajno izberemo, kadar račune pripravljamo sproti za vsako opravljeno storitev (za vsako izstavljenę dobavnico). Drugo možnost pa izberemo, kadar pripravljamo zbirne račune za več opravljenih storitev za istega prejemnika računa (za več izstavljenih dobavnic) – običajno pred iztekom davčnega obdobja.

7.1.1 Nastavitev začetne vrednosti na števcu računov

Dokler ne izstavimo prvega računa v novem koledarskem letu, lahko v urejevalniku **Števci listin** nastavimo začetno vrednost na števcu računov (gl. pogl. 11.4.1).

Prav tako se lahko inicializacijska datoteka za domačo knjižnico dopolni s parametrom, na osnovi katerega se dopolni format števca računov z vrednostjo, ki se izpiše pred oznako letnice v številki računa.



Primer:

Želimo, da bo številka prvega izdanega računa v koledarskem letu 0508-00012. V urejevalniku **Števci listin** določimo začetno vrednost na števcu računov (08-00011). Pred tem mora IZUM na zahtevo knjižnice v inicializacijski datoteki definirati parameter, ki omogoča izpis dodatne vrednosti pred številko računa, in mu določiti želeno vrednost (05).



Opozorilo:

Če je v inicializacijski datoteki definiran parameter za dopolnitev formata števca računov in želimo poiskati račun z določeno številko, kot iskalno zahtevo vpišemo številko računa v osnovnem (in ne dopolnjenem) formatu, npr. 08-00012.

7.1.2 Programske kontrole pri pripravi računov

Račun vsebuje vse elemente, ki jih predpisuje zakonodaja, vendar moramo pri pripravi tudi sami upoštevati pravila in poskrbeti, da je vsebina izdanega računa pravilna.

Programske kontrole, ki se izvedejo pri pripravi in izstavitvi računov:

- račun lahko pripravimo samo, če je naročnik ali plačnik (prejemnik računa) partner
- račun lahko pripravimo samo, če so storitve opravljene v davčnem obdobju



Primer:

Za dobavnico, ki smo jo izstavili npr. 15. 1. 2008, moramo pripraviti in izstaviti račun najkasneje 31. 1. 2008.

- račun lahko pripravimo samo v domači valuti
- računa ne moremo izstaviti, če je njegov znesek 0,00 evra ali če znesek za katero koli od enot gradiva iz dobavnice, ki je uvrščena v račun, ni določen (njen znesek je 0,00 evra)

- v račun lahko uvrstimo samo dobavnice v enem jeziku (ali slovenski ali angleški)
- računi se številčijo tekoče in v skladu s tem naraščajo tudi datumi izdaje računov



Primer:

Račun št. 08-00053 ne more imeti datuma izdaje npr. 23. 1. 2008, če je bil račun št. 08-00052 izdan dne 24. 1. 2008.

- datum izdaje računa mora biti v davčnem obdobju; ne sme biti starejši od najnovejšega datuma izstavitve dobavnice, ki je uvrščena v račun, in ne starejši od datuma izstavitve predhodnega računa
- datum zapadlosti ne sme biti starejši od datuma izdaje računa
- postopoma od zadnjega naprej lahko zberemo zadnji evidentirani račun ali več evidentiranih računov pred njim
- dodajanje ali odstranjevanje dobavnic iz računa je možno samo pri zadnjem evidentiranem računu
- če odstranimo iz računa vse dobavnice, se račun avtomatsko zbere iz baze računov in vrednost na števcu računov se ponovno nastavi
- pred izstavitvijo novega računa morajo biti izstavljeni vsi predhodni računi

Če prejemnik računa zavrne izdani račun, ker vsebuje napačne podatke o naslovu ali nepravilne zneske za plačilo, lahko te podatke popravimo in mu račun ponovno pošljemo. Spremenimo lahko dodatne zneske za gradivo iz dobavnice in dodatne posredne stroške. Ne moremo pa spreminjati zneskov iz dobavnic in dodajati novih dodatnih posrednih stroškov. Prav tako ne moremo v izdani račun dodati novih dobavnic ali jih iz njega odstraniti.

Podatke v izdanih računih lahko popravljamo samo en mesec po zaključku davčnega obdobja.